

Dostęp do infrastruktury telekomunikacyjnej – art. 139 Pt

Urząd Komunikacji Elektronicznej

Nowelizacja art. 139 Pt

Implementacja art. 12 Dyrektywy Ramowej, który dotyczy obowiązku współużytkowania elementów sieci i urządzeń towarzyszących uwzględniających budynki, wejścia do budynków, okablowanie budynków, maszty, anteny, wieże i inne konstrukcje nośne, kanały, przewody, studzienki, szafki

Treść art. 139 Pt wynika z ustawy z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw oraz ustawy z dnia 16 listopada 2012 r. o zmianie Pt oraz niektórych innych ustaw

Ostatnia zmiana art. 139 Pt weszła w życie w dniu 21 stycznia 2013 r.

Cele nowelizacji art. 139 Pt

- aktywizacja przedsiębiorców telekomunikacyjnych w zakresie współkorzystania z istniejącej infrastruktury telekomunikacyjnej oraz wspólnego inwestowania w rozwój nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej,
- jasne rozgraniczenie obowiązku z art. 30 i 33 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych i obowiązku z art. 139 Pt,
- niedublowanie istniejącej infrastruktury,
- efektywne wykorzystanie istniejącej infrastruktury,
- przyspieszenie inwestycji w infrastrukturę,
- wsparcie rozwoju sieci NGN/NGA
- wzmocnienie konkurencji usług.

Zakres podmiotowy art. 139 Pt

Podmiot zobowiązany

Przedsiębiorca telekomunikacyjny w rozumieniu art. 2 pkt 27 Pt, obejmujący zarówno dostawcę usług jak i operatora

Podmiot uprawniony

- przedsiębiorca telekomunikacyjny w rozumieniu art. 2 pkt 27 Pt,
- podmioty, o których mowa w art. 4 Pt,
- jednostka samorządu terytorialnego wykonująca działalność w zakresie telekomunikacji, o której mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Zakres przedmiotowy art. 139 Pt

Dostęp do nieruchomości oraz infrastruktury telekomunikacyjnej polega na korzystaniu przez podmiot uprawniony z nieruchomości (budynki i inne nieruchomości będące częścią infrastruktury teletechnicznej) oraz infrastruktury telekomunikacyjnej, innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, na określonych warunkach w celu świadczenia określonych usług telekomunikacyjnych.

Zakres przedmiotowy obowiązku, o którym mowa w przepisie art. 139 Pt można przedstawić w trzech grupach:

- **fizyczny dostęp do infrastruktury telekomunikacyjnej**
- **umożliwienie utrzymania i nadzoru**
- **inne**

Zakres przedmiotowy art. 139 Pt

Usługi fizycznego dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej polegają na dostępie do:

- instalacji telekomunikacyjnej budynku,
- przyłączy telekomunikacyjnych budynku,
- linii kablowych,
- kanalizacji kablowej,
- słupów,
- wież i masztów,
- miejsc w szafach telekomunikacyjnych,
- konstrukcji dachowych.

Zakres przedmiotowy art. 139 Pt

instalacja telekomunikacyjna budynku - elementy infrastruktury telekomunikacyjnej, w szczególności kable i przewody wraz z osprzętem instalacyjnym i urządzeniami telekomunikacyjnymi, począwszy od punktu połączenia z publiczną siecią telekomunikacyjną (przełącznica kablowa) lub od urządzenia systemu radiowego do gniazda abonenckiego.

przyłącze telekomunikacyjne:

- a) odcinek linii kablowej podziemnej, linii kablowej nadziemnej lub kanalizacji kablowej, zawarty między złączem rozgałęźnym a zakończeniem tych linii lub kanalizacji w obiekcie budowlanym,
- b) system bezprzewodowy łączący instalację wewnętrzną obiektu budowlanego z węzłem publicznej sieci telekomunikacyjnej

umożliwiający korzystanie w obiekcie budowlanym z publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych.

urządzenie telekomunikacyjne - urządzenie elektryczne lub elektroniczne przeznaczone do zapewniania telekomunikacji

Zakres przedmiotowy art. 139 Pt

Regulacja z art. 139 Pt nie obejmuje usług, o których mowa w Zaleceniu Komisji Europejskiej w sprawie rynków właściwych, a które są regulowane w trybie analiz rynkowych

Wyłączenie to dotyczy tylko usług regulowanych, nie usług dodatkowych powiązanych z tymi usługami regulowanymi (np. usługa dostępu do kanalizacji kablowej, która jest związana z usługą dostępu do lokalnej pętli światłowodowej)

Zapewnienie dostępu do usług regulowanych podlega określonemu trybowi regulacji wskazanemu w przepisach Dyrektywy Dostępowej

Przesłanki zapewnienia dostępu z art. 139 Pt

Usługi, o których mowa w art. 139 ust. 1 Pt, zostały pogrupowane według trzech form dostępu:

- **Zakładanie, eksploatacja, nadzór i konserwacja urządzeń telekomunikacyjnych,**
- **Wykorzystywanie istniejącego przyłącza telekomunikacyjnego lub istniejącej instalacji telekomunikacyjnej budynku,**
- **Umożliwienie doprowadzenia przyłącza telekomunikacyjnego lub wykonania w budynku instalacji telekomunikacyjnej budynku.**

Do każdej formy dostępu, o której mowa powyżej przyporządkowano katalog indywidualnych przesłanek.

Przesłanki zapewnienia dostępu z art. 139 Pt

Zakładanie, eksploatacja, nadzór i konserwacja urządzeń telekomunikacyjnych:

w przypadku braku możliwości lub celowości budowy własnej infrastruktury z punktu widzenia:

- planowania przestrzennego (m.in. plany miejscowe),
- zdrowia publicznego,
- ochrony środowiska lub
- bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Wykorzystywanie istniejącego przyłącza telekomunikacyjnego lub istniejącej instalacji telekomunikacyjnej budynku:

- brak ekonomicznej opłacalności powielenia infrastruktury lub
- brak technicznej możliwości powielenia infrastruktury.

Przesłanki zapewnienia dostępu z art. 139 Pt

Umożliwienie doprowadzenia przyłącza telekomunikacyjnego lub wykonania w budynku instalacji telekomunikacyjnej budynku:

- brak możliwości wykorzystania istniejącego przyłącza telekomunikacyjnego lub
- brak doprowadzenia do budynku przyłącza lub
- brak możliwości wykorzystania istniejącej instalacji telekomunikacyjnej budynku lub
- brak wyposażenia budynku w instalację telekomunikacyjną.

Dostęp do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej w Europie

Republika Francji

Podmioty zobowiązane do zapewnienia dostępu:

- każda osoba zakładająca, lub która założyła w istniejącym budynku lub eksploatująca światłowodową linię (komunikacji elektronicznej) o bardzo dużej przepustowości, pozwalającą na obsługę użytkownika końcowego,
- każda osoba bez względu na to czy posiada przymiot przedsiębiorcy telekomunikacyjnego,
- każdy przedsiębiorca telekomunikacyjny bez względu na posiadaną pozycję rynkową.

Republika Francji

Sytuacje, w których wniosek operatora ma być uwzględniony:

- przesłanka racjonalności żądania operatora,
- przesłanka niezbędności dostępu operatorowi trzeciemu do dostarczenia usług komunikacji elektronicznej (telekomunikacyjnych) użytkownikowi końcowemu.

Określenie zasad dostępu i wzajemnej współpracy między stronami:

- w umowie zawartej między udostępniającym a operatorem określającej warunki techniczne i finansowe dostępu,
- decyzją organu regulacyjnego.

Republika Francji

Szczegółne uprawnienia ARCEP dotyczące określania warunków dostępu

- **Upoważnienie do wskazania przypadków**, w których dostęp może polegać na udostępnieniu instalacji i specyficznych (wyspecyfikowanych) elementów sieci, o które zwracał się operator przed wyposażeniem budynku w światłowodowe linie komunikacji elektronicznej o bardzo dużej przepustowości, w zamian za równoważny udział ze strony tego operatora w pokryciu kosztów,
- **Prawo określenia w drodze decyzji**, w sposób obiektywny, przejrzysty, niedyskryminacyjny i proporcjonalny, warunków **dostępu do linii światłowodowych** dla wszystkich zainteresowanych podmiotów,
- **Możliwość narzucenia** przez ARCEP **warunków dostępu** w sposób obiektywny, transparentny, niedyskryminacyjny i proporcjonalny na wniosek zainteresowanej strony albo inicjatywy własnej regulatora,

Republika Francji

Szczególne uprawnienia ARCEP dotyczące określania warunków dostępu cd.

- **Uprawnienie ARCEP**, po przeprowadzeniu konsultacji publicznych do narzucenia operatorowi konieczność uwzględnienia racjonalnych wniosków o dostęp do infrastruktury fizycznej lub do linii kablowych poprowadzonych przez tego operatora w ramach prawa ich przeprowadzenia przez drogi publiczne lub w ramach służebności ich prowadzenia na prywatnych nieruchomościach, lub do urządzeń towarzyszących;
- **Uprawnienie ARCEP**, po przeprowadzeniu konsultacji publicznych do narzucenia każdej osobie, która założyła lub która eksploatuje linie komunikacji elektronicznej wewnątrz budynku, konieczność uwzględnienia racjonalnych wniosków o dostęp do tych linii, składanych przez operatora, gdy ich duplikacja byłaby ekonomicznie nieefektywna lub fizycznie niewykonalna; w takim przypadku dostęp ma miejsce w punkcie umiejscowionym wewnątrz budynku lub w pierwszej centralce, jeżeli znajduje się ona na zewnątrz budynku.

Najważniejsze decyzje ARCEP dotyczące dostępu

Decyzja nr 2009-1106 z dnia 22 grudnia 2009 roku określająca warunki dostępu do telekomunikacyjnych linii światłowodowych o dużych przepustowościach oraz przypadki, w których punkt dostępu może znajdować się w granicach nieruchomości prywatnej, w której francuski organ regulacyjny:

- wskazał, że punkt styku może znajdować się w granicach nieruchomości prywatnej, o ile nieruchomość ta **po pierwsze** leży w strefie o gęstym zaludnieniu i **po drugie** składa się co najmniej z 12 lokali mieszkalnych lub użytkowych. W każdym innym przypadku, a więc zawsze w razie nieruchomości prywatnej położonej poza strefą gęstego zaludnienia (gęstej zabudowy), punkt styku musi znajdować się poza granicami tej nieruchomości.
- określił warunki dostępu, zgodnie z którymi nałożono obowiązek umożliwienia dostępu do linii światłowodowej – albo poprzez dostęp do włókna (pary optycznej) dedykowanego, albo poprzez współdzielenie (zwielokrotnienie) włókna.
- nałożył obowiązek na wszystkich operatorów budynkowych (osób, które założyły światłowód w budynku) opublikowania oferty dostępowej precyzującej warunki i zasady instalowania linii dedykowanej oraz dostępu do linii istniejących. Istnienie i publikacja ofert dostępowych pozwala na zachowanie transparentnych i niedyskryminujących warunków wobec wszystkich operatorów działających na rynku telekomunikacyjnym oraz na prawidłowe i pewne planowanie inwestycji i rozwój technologiczny oraz komercyjny.

Najważniejsze decyzje ARCEP dotyczące dostępu cd.

Decyzja nr 2010-1312 z dnia 14 grudnia 2010 roku określająca warunki dostępu do telekomunikacyjnych linii światłowodowych o dużych przepustowościach na całym terytorium za wyjątkiem obszarów o gęstym zaludnieniu, w której organ regulacyjny wskazał w szczególności, iż:

- zasady prawidłowego określania wielkość (pojemność) punktu styku, tak aby zapewnić na całym terytorium Francji takich warunków dostępu, aby zapewniona była konkurencja, rozwój, ale również obiektywne i niedyskryminujące warunki,
- rozmiar punktu styku powinien zapewnić swobodne przyłączenie się operatorów alternatywnych, tak aby użytkownik końcowy miał realny wybór pomiędzy dostawcami usług,
- co do zasady minimalny rozmiar punktu styku powinien zapewnić zgrupowanie co najmniej 1 000 lokali mieszkalnych lub użytkowych położonych w zasięgu tego punktu styku. Przy czym ARCEP dostrzega jednocześnie konieczność elastycznego podejścia do takiej regulacji, mając na względzie głównie różnorodność poszczególnych terenów kraju.

Republika Federalna Niemiec

Ogólne zasady współkorzystania z istniejących urządzeń na gruncie regulacji niemieckich:

- warunki jakie muszą być spełnione w sytuacji, w której ułożenie linii telekomunikacyjnych jest niemożliwe lub wiązałoby się to z niewspółmiernie wysokimi kosztami - jeżeli jest możliwe pod względem gospodarczym i jednocześnie nie będzie wymagać dodatkowych wysokich nakładów budowlanych,
- obowiązek zapłaty - przez żądającego dostępu do wspólnego korzystania - odpowiedniego wyrównania finansowego.

Republika Federalna Niemiec

Zmiana regulacji dotyczących współkorzystania po nowelizacji art. 12 DR poprzez:

- rozszerzenie tego obowiązku i doprecyzowanie zasady współdzielenia istniejącej infrastruktury,
- przyznanie regulatorowi niemieckiemu – po nowelizacji - uprawnienia nakazania wspólnego korzystania przez operatorów publicznych sieci telekomunikacyjnych z okablowania lub z kanalizacji kablowej w budynkach lub do pierwszego miejsca koncentracji lub rozdzielenia, jeżeli leży ono na zewnątrz budynku,
- wyposażenie organu regulacyjnego w możliwość żądania od operatorów sieci telekomunikacyjnych jak również od innych przedsiębiorców i osób prawnych prawa publicznego informacji na temat posiadanych zasobów,
- wprowadzenie obowiązku, by wyżej opisane środki podejmowane przez regulatora były obiektywne, przejrzyste i proporcjonalne oraz nie mogą być dyskryminujące.

Porównanie regulacji we Francji i Niemczech

Rynek niemiecki - raczej działania miękkie – kierunkowe i strategiczne.

Rynek francuski - narzędzia twarde (dotychczas ARCEP arbitralnie narzucił warunki dostępu i współkorzystania z infrastruktury obowiązujące wszystkie podmioty – zarówno zobowiązane, jak i uprawnione do współdzielenia i udostępnienia istniejących zasobów).

Porównanie regulacji we Francji i Niemczech cd.

Wspólne (analogiczne) zasady dostępu wprowadzone w analizowanych krajach:

- obowiązek udostępnienia infrastruktury jest niezależny zarówno od pozycji rynkowej zajmowanej przez zobowiązany podmiot, jak również od jego statusu operatora telekomunikacyjnego,
- dostęp jest zawsze odpłatny, a podmiot zobowiązany do udostępnienia posiadanych zasobów nie może ponosić kosztów wynikających z tego obowiązku,
- celem współdzielenia istniejących zasobów jest podział i zmniejszenie kosztów związanych z budową infrastruktury, jak również rozwiązanie problemu braku ekonomicznych i technicznych możliwości wybudowania alternatywnej infrastruktury,
- regulator ma uprawnienie do rozstrzygnięcia sporu w zakresie dostępu między stronami;
- warunki dostępu nie mogą być ukształtowane w sposób dyskryminujący, jak również nie mogą zagrozić czy uniemożliwić konkurencji,
- regulator ma silną pozycję, może oddziaływać na rynek współkorzystania i dostępu *ex ante*, przy czym w przypadku nakazania udostępnienia zasobów na rynku niemieckim określa wynagrodzenie za taki dostęp, a na rynku francuskim wydaje decyzje, wskazując na jakich warunkach dostęp jest dozwolony.

Propozycja Prezesa UKE w zakresie regulacji obowiązków z art. 139 Pt

Urząd Komunikacji Elektronicznej

Ogólne warunki dostępu z art. 139 Pt

Współpraca międzyoperatorska w zakresie dostępu do nieruchomości oraz infrastruktury telekomunikacyjnej powinna być oparta na:

- obiektywnych, przejrzystych i nie dyskryminujących zasadach,
- uwzględnieniu istniejących obowiązków nałożonych na przedsiębiorców telekomunikacyjnych,
- efektywnym wykorzystaniu infrastruktury telekomunikacyjnej,
- uwzględnieniu rozwoju nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej,
- uwzględnieniu promocji nowoczesnych usług telekomunikacyjnych.

Rozliczenia ze współpracy międzyoperatorskiej w zakresie dostępu do nieruchomości oraz infrastruktury telekomunikacyjnej powinny uwzględniać stopień występującego ryzyka.

Faktyczny zakres przedmiotowy art. 139 Pt

Obowiązek zapewnienia dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej dotyczy wolnych zasobów, co do których nie ma przeszkód technicznych uniemożliwiających ich udostępnienie

Wolne zasoby to zasoby, które:

- nie są całkowicie wykorzystywane przez danego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego
- nie są całkowicie objęte zatwierdzonym planem wykorzystania w okresie najbliższych 12 miesięcy
- nie są całkowicie wykorzystywane przez inne podmioty na potrzeby prowadzonej przez nie działalności

Faktyczny zakres przedmiotowy art. 139 Pt

Usługi fizycznego dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej polegają na dostępie do:

Elementów infrastruktury pasywnej z art. 139 ust. 1 pkt 1 Pt :

- kanalizacji kablowej,
- słupów,
- wież i masztów,
- miejsc w szafach telekomunikacyjnych,
- konstrukcji dachowych.

Elementów infrastruktury wskazanych w art. 139 ust. 1 pkt 2 Pt:

- instalacji telekomunikacyjnych budynku,
- przyłączy telekomunikacyjnych budynku,

Faktyczny zakres przedmiotowy art. 139 Pt

Usługi umożliwienia utrzymania i nadzoru urządzeń telekomunikacyjnych obejmujące

- zakładanie,
- eksploatację,
- nadzór,
- konserwację.

Chodzi o urządzenia telekomunikacyjne należące do przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, który je zakłada, eksploatuje, nadzoruje i konserwuje.

Inne:

- umożliwienie wykonania instalacji telekomunikacyjnej budynku,
- umożliwienie doprowadzenia przyłącza telekomunikacyjnego do budynku.

Oznacza to, że operator zobowiązany ma ułatwić w oparciu o swoją infrastrukturę wykonanie innemu operatorowi instalacji telekomunikacyjnej budynku lub przyłącza telekomunikacyjnego do budynku.

Obowiązek stosowania informacji

Przedsiębiorca telekomunikacyjny może być wezwany przez Prezesa UKE do przedstawienia informacji w sprawie warunków zapewnienia dostępu do infrastruktury.

Prezes UKE może zweryfikować przedstawioną informację kierując się potrzebą zapewnienia skutecznej konkurencji i określić w decyzji najważniejsze warunki zapewnienia dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej tj.: przedmiot dostępu i jego najważniejsze cechy, zasady zawierania i rozwiązywania umów, odpowiedzialność stron oraz opłaty.

Rola Prezesa UKE – art. 139 Pł

- obowiązek zapewnienia dostępu do nieruchomości i infrastruktury telekomunikacyjnej wiąże przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z mocą prawa,
- przedsiębiorca telekomunikacyjny jest zobowiązany do zawierania umów międzyoperatorskich w zakresie udostępniania infrastruktury telekomunikacyjnej na warunkach nie gorszych niż określone w informacji na temat warunków dostępu do nieruchomości oraz infrastruktury telekomunikacyjnej (lub przez Prezesa UKE w decyzji),
- interwencja Prezesa UKE w zakresie określenia warunków zapewnienia dostępu oraz rozstrzygania sporów międzyoperatorskich powinna być podejmowana w wyjątkowych przypadkach. Zasadą jest współpraca podstawie zgodnej woli stron.

Procedura rozstrzygania sporów

Procedura określona w art. 27 - 30 Pt.

Obowiązek prowadzenia negocjacji zmierzających do dobrowolnego zawarcia umowy.

W przypadku braku możliwości osiągnięcia porozumienia w terminie 30 dni, istnieje możliwość wystąpienia do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie decyzji rozstrzygającej kwestie sporne.

Prezes UKE może działać także z urzędu.

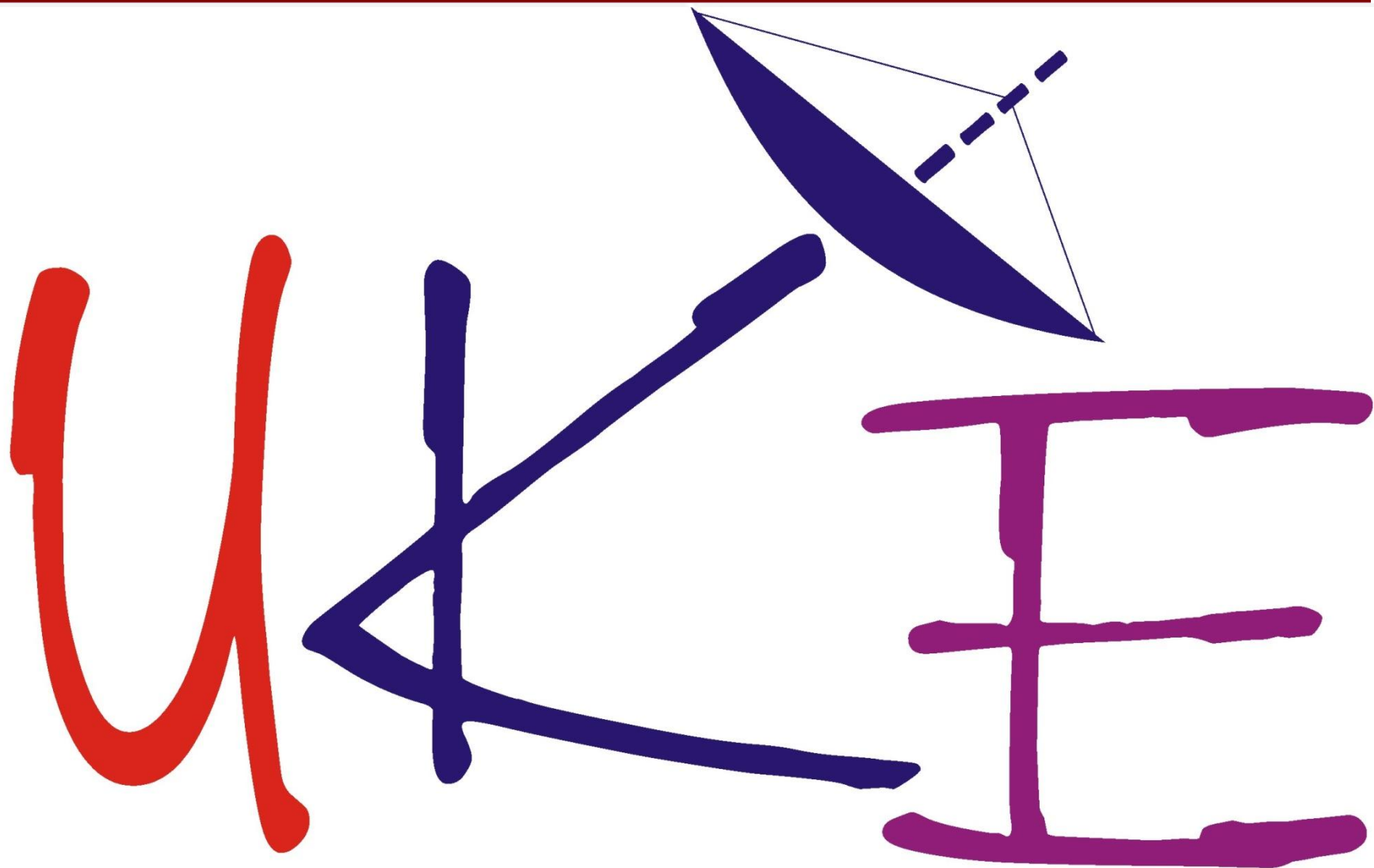
Odpowiednie zastosowanie znajdują przesłanki i wymogi określone w art. 27 i 28 Pt.

Decyzje rozstrzygające spory w sprawie zapewnienia dostępu do infrastruktury podlegają postępowaniu konsultacyjnemu.

Rzeczpospolita Polska

Urząd Komunikacji Elektronicznej

Urząd Komunikacji Elektronicznej